

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kúchlerové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **L. Č.**
zastoupena Mgr. Ing. Markem Černoškem, MBA
bytem 751 04 Rokytnice 356

proti
žalovanému: **Ředitel Sekce podpory Ministerstva obrany**
se sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha 6
s adresou pro doručování Legislativní a právní odbor Ministerstva
obraný oddělení pracovního a služebního práva
nám. Svobody 471/4, 160 00 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2022, čj. MO 288306/2022-1457

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí ředitele Agentury vojenského zdravotnictví (dále také jen „správní orgán I. stupně“ nebo „ředitel AVZ“) ze dne 11. 1. 2022, čj. MO 16254/2022-684800, a toto rozhodnutí potvrdil.

Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně ze dne 1. 3. 2017 na náhradu škody, již uplatnila nárok na náhradu škody představující náklady, které jí vznikly v souvislosti s vysláním na rekvalifikační kurz v období 5. 9 - 5. 10. 2016 a s neposkytnutím plánované řádné dovolené.

II. Shrnutí žalobních bodů

2. Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhla jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalobkyně předně namítla věcnou nepřislušnost správního orgánu prvního stupně, tj. ředitele AVZ k vedení správního řízení a rozhodnutí ve věci její žádosti o náhradu škody ze dne 1. 3. 2017, a usnesení ředitele AVZ ze dne 11. 1. 2022 proto označila za nicotné. Uvedla, že taková skutečnost nevyplývá ze žádného ustanovení zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/1999 Sb.“ nebo „zákon o vojácích z povolání“), ani z rozkazu ministra obrany uvedeného ve výrokové části rozhodnutí ředitele AVZ, tj. z čl. 2 odst. 1 písm. a) RMO č. 34/2012 nelze jednoznačně určit, že věcně příslušným k vyřízení žádosti žalobkyně byl právě ředitel AVZ; v čl. 3 odst. 4 téhož RMO chybí informace o tom, jaké má AVZ kompetence a zda je oprávněna rozhodovat ve věcech náhrady škody, ani z RMO č. 47/2013, č. 57/2015 a č. 64/2015.
4. S poukazem na ustanovení § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a příslušnou judikaturu žalobkyně citovala závěry o tom, kdy je nutno považovat rozhodnutí za nicotné. Za nezákonné pak považuje žalobou napadené rozhodnutí, neboť žalovaný k tvrzené nicotnosti prvoinstančního rozhodnutí nepřihlédl.
5. Dále žalobkyně popsala okolnosti ohledně podání své žádosti o rekvalifikaci ze dne 20. 6. 2016, udělení souhlasu s vybraným oborem (s poskytnutím kurzu od 12. 9. 2016) Agenturou personalistiky AČR ze dne 22. 7. 2016, které jí bylo dáno na vědomí dne 22. 8. 2016, zařazení do rekvalifikačního kurzu Pracovník v sociálních službách rozhodnutím ze dne 25. 8. 2016 (na kurz v době od 5. 9. - 5. 10. 2016), se kterým byla seznámena dne 31. 8. 2016, a nařízení služební cesty s počátkem od 4. 9. 2016 vnitřním rozkazem č. 171 z téhož dne. Uvedla, že termín rekvalifikace od 12. 9. do 27. 10. 2016 zvolila s ohledem na plánovanou dovolenou v termínu od 1. 9. do 11. 9. 2016, která byla v lednu 2016 zanesena do plánu dovolených v rámci Vojenského zařízení 684808 České Budějovice. K tomu dodala, že pokud měla v plánu dovolených uvedeno řádné čerpání ve zmíněném termínu, měl velitel vojenského zařízení v souladu s § 33 zákona o vojácích z povolání povinnost stanovit nástup řádné dovolené nejpozději dne 16. 8. 2016. Služební orgán tak nerespektoval zákonnou právní úpravu o určování řádné dovolené a dle jejího názoru ji tak v oblasti čerpání/určování dovolené diskriminoval, v důsledku čehož jí pak vznikla škoda na penězích.
6. Dále žalobkyně uvedla, že součástí rekvalifikačního kurzu byla i povinná praxe a v její první den dne 19. 9. 2016 zjistila, jakou praxi skutečně koná a bylo jí pracovníci poskytovatele sociálních služeb sděleno, že se svým vzděláním k této činnosti nepotřebuje žádnou rekvalifikaci pracovníka v sociálních službách. Tedy zjistila, že činnost, pro kterou se měla rekvalifikovat, může vykonávat zcela v rámci svého již dosaženého nelékařského vzdělání všeobecné zdravotní sestry. Dovodila, že rekvalifikační kurz nebyl tedy správně zvolený. K tomu Agentura personalistiky AČR

vůbec nepřihlédla, ač to bylo její povinností, neboť nebylo dosaženo účelu, smyslu a cíle rekvalifikace. Kdyby tak učinila, zbyl by tak v žádosti žalobkyně kurz pro Sportovní maséry, o kterém by musela rozhodnout a zamítnout kurz pro Pracovníka v sociálních službách. Za to, že bude poskytnuta skutečná rekvalifikace, dle žalobkyně nese odpovědnost Agentura personalistika AČR.

7. Protože nebyly naplněny definiční znaky rekvalifikace, šlo *de facto* o výkon služby v rámci služební cesty, která ve vazbě na nedůvodnost rekvalifikace neměla být nařizována, a žalobkyně tak nemohla v oprávněném zájmu čerpat dovolenou, což vyústilo v hledání péče o maminku, čímž jí vznikla škoda na penězích. K ní došlo porušením právních povinností služebními orgány, přičemž mezi porušením těchto právních povinností a vznikem škody žalobkyni existuje příčinná souvislost.
8. Žádný pracovník Agentury personalistiky AČR žalobkyni neseznámil s podmínkami rekvalifikace před jejím poskytnutím, a tím žalobkyni vznikly další výdaje. Nebylo povinností žalobkyně před podáním žádosti pátrat po obsahu zvolených typů rekvalifikací, protože těmito informacemi disponuje právě Agentura personalistiky AČR, když konkrétní nabídky na rok dopředu zveřejňuje. Žalovaný měl vědět, jaká osoba může poskytovat přímo obslužnou péči osobě na lůžku, tzn. že musí prokázat svoji bezúhonnost, zdravotní stav (předepsané očkování) a mít určený pracovní oděv. O tom se žalobkyně dozvěděla až v rámci trvání tzv. rekvalifikace.
9. Žalobkyně dále namítla, že se žalovaný spokojil stvrzením ředitele Agentury personalistiky AČR, že některé písemnosti byly skartovány, aniž by to sám prověřil. Žalovaný požaduje po žalobkyni doložení e-mailové komunikace k prokázání, že jí nebyly řádně poskytnuty informace, avšak naopak žalovaný ničím neprokázal, že se tak skutečně a v jakém rozsahu stalo, a svědeckou výpověď Mgr. P. odmítl s tím, že již v rezortu MO nepracuje a výpověď by nic neprokázala.
10. Dle žalobkyně nelze přezkoumat, z jakých důvodů nebyla provedena svědecká výpověď navržených svědků (plk. Ing. B., plk. In. B., Mgr D. - z Agentury personalistiky AČR ve věci rekvalifikace, brig. gen. MUDr. B. k nařízení služební cesty žalobkyni a čerpání dovolené, Mgr. K. z MPSV k rekvalifikaci Pracovník v sociálních službách). Žalobkyně poukázala i nato, že otázka vzniklých nákladů při praxi (prokázání bezúhonnosti, očkování a pracovní oděv) byla ověřována pouze telefonicky u společnosti MAVO, s. r. o.
11. Dle žalobkyně je brig. gen. MUDr. Z. B. v řízení osobou podjatou (v průběhu řízení působil na pozici prvostupňového správního orgánu a poté se stal odvolacím orgánem), neboť jako služební orgán v rozporu se zákonem a čl. 79 RMO č. 9/2008 jí nařídil vykonat rekvalifikaci namísto řádného čerpání řádné dovolené. Rekvalifikace nepředstavuje důležitý zájem služby a čerpání dovolené vojákem z povolání má přednost před rekvalifikací. Žalobkyně má obavu ze systémové podjatosti, tj. že jako poškozené se jí nedostane odpovídající náhrady škody. Má zato, že ze strany služebních orgánů je postupováno v rozporu s jejími zájmy, a protože zákon o vojácích z povolání vylučuje užití § 14 správního řádu, a v prostředí právních předpisů MO neexistuje předpis, který by podjatost upravoval, měl by pochybení v rozhodování správních orgánů usměrnit správní soud.
12. Závěrem žalobkyně uvedla, že pokud služební orgány porušily povinnost informovat ji o zařazení do rekvalifikačního kurzu dle čl. 79 RMO č. 9/2008 nejpozději 1 měsíc před

stanoveným termínem nástupu kurzu, pak je stát odpovědný za vzniklou škodu, která jí v souvislosti s vysláním do kurzu, v příčinné souvislosti vznikla. Zopakovala, že pokud jí rekvalifikační kurz nijak neprohloubil ani nerozšířil odbornost všeobecné zdravotní sestry, pak nebyla v rekvalifikačním kurzu, ale na služební cestě, tudíž jí v souvislosti se služební cestou náleží i peněžní plnění např. plné stravné po celou dobu trvání služební cesty.

13. Dle žalobkyně správní orgány v dané věci nezjistily skutečný stav věci a nepostupovaly tak v souladu se zásadou materiální pravdy a se zásadou zákonnosti (§ 3 a § 2 správního řádu).

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

14. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.
15. V reakci na žalobní námítky k namítané věcné nepřislušnosti správního orgánu uvedl, že ve správním řízení platí v souladu s ustanovením § 82 odst. 4 správního řádu koncentrace řízení. Žalobkyně tak věcnou nepřislušnost správního orgánu byla povinna tvrdit v řízení před služebním orgánem prvního stupně a dále k tomuto tvrzení není možno přihlížet.
16. Přesto se žalovaný k tomuto žalobnímu bodu vyjádřil a uvedl, že v předmětné věci se žalobkyně domáhá náhrady škody, která jí měla vzniknout při výkonu služby v době, kdy byla ve služebním poměru jako vojákyně z povolání.
17. Konstatoval, že řízení ve věcech služebního poměru vojáků z povolání upravuje zákon o vojácích z povolání v části deváté, tj. v ustanovení § 144 a násl. Dle § 145 odst. 1 písm. c) téhož zákona se v řízení ve věcech služebního poměru rozhoduje o náhradě škody podle tohoto zákona. Ustanovení § 144 zákona o vojácích z povolání upravuje vztah správního řádu a právní úpravy rozhodování ve věcech služebního poměru vojáka. Zákon o vojácích z povolání obsahuje speciální (zvláštní) právní úpravu, která má aplikační přednost před ustanoveními správního řádu. Pro rozhodování ve věcech služebního poměru tedy nelze použít ustanovení § 10 až § 12 správního řádu (pravidla pro stanovení věcné a místní příslušnosti správních orgánů a postoupení pro nepřislušnost).
18. K rozhodování ve věcech služebního poměru vojáka jsou příslušné služební orgány ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, tj. prezident republiky, ministr obrany a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta republiky nebo rozkazem ministra obrany velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci, tedy monokratické orgány vycházející z organizační struktury ozbrojených sil. Jejich příslušnost je upravena vnitřními předpisy v působnosti Ministerstva obrany, např. rozkazy ministra obrany (dále také jen „RMO“), příp. rozkazy prezidenta republiky. Postoupení pro nepřislušnost upravuje ustanovení § 146 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, tzn. tento má vlastní (ke správnímu řádu speciální) úpravu.
19. Žalovaný dále konstatoval, že služební orgány, které jsou oprávněny rozhodovat v řízení ve věcech služebního poměru vojáků z povolání podle ustanovení § 144, § 145, § 145a a § 150b zákona o vojácích z povolání vymezuje Rozkaz ministra obrany č. 34/2012 Věstníku - Rozhodování služebních orgánů ve věcech služebního poměru vojáků z povolání podle správního řádu (dále jen „RMO 34/2012“). Dle čl. 2 odst. 1 písm. a) RMO č. 34/2012 je pro správní řízení ve věcech služebního poměru vojáka z povolání správním

orgánem prvního stupně služební orgán, který je oprávněn rozhodovat ve věci podle tohoto nebo jiného rozkazu ministra obrany (dále jen „příslušný služební orgán“). Čl. 3 odst. 4 téhož RMO stanoví, že zahajuje-li se správní řízení ve věci náhrady škody, ve kterém je dotčenou osobou bývalý voják z povolání, je příslušným služebním orgánem služební orgán, který byl oprávněn rozhodovat v této věci v době, kdy bývalému vojákovu z povolání služební poměr zanikl.

20. Působnost služebních orgánů v personální práci je upravena v působnosti Ministerstva obrany Rozkazem ministra obrany č. 64/2015 Věstníku - Působnost služebních orgánů v personální práci (dále jen „RMO 64/2015“). Dle čl. 1 odst. 1 tohoto RMO provádějí služební orgány (velitelé, náčelníci, ředitelé a ostatní vedoucí zaměstnanci) právní úkony ve věcech služebního poměru (dále jen „personální opatření“) pouze s podřízenými vojáky z povolání (dále jen „voják“), není-li v tomto rozkaze stanoveno jinak. Působnost služebních orgánů v personální práci se určuje podle vojenské hodnosti (dále jen „hodnost“), která je stanovena pro dané služební místo. Personální opatření se dle čl. 2 písm. a) cit. RMO realizují formou rozhodnutí ve věcech služebního poměru uvedených v § 145 zákona o vojácích z povolání.
21. Žalovaný uvedl, že ke dni zániku služebního poměru žalobkyně (tj. ke dni 31. 12. 2016) byla služebně zařazena na systemizovaném místě u Agentury vojenského zdravotnictví. V dané věci byl tedy věcně příslušným služebním (správním) orgánem prvního stupně ředitel Agentury vojenského zdravotnictví, příslušným služebním orgánem nadřízeným, tj. služebním orgánem druhého stupně (odvolacím orgánem) ředitel Sekce vojenského zdravotnictví.
22. K námitce žalobkyně, že nebyl naplněn účel a smysl rekvalifikace, že se jí nedostalo dostatečných informací o rekvalifikačním kurzu a že tento nebyl správně zvolený, žalovaný uvedl, že dle ustanovení § 65 zákona o vojácích z povolání lze vojákovu před zánikem služebního poměru umožnit na žádost rekvalifikaci na náklady státu, trval-li služební poměr nejméně 5 let, a to s přihlédnutím k získané kvalifikaci.
23. Z citovaného ustanovení dle žalovaného plyne, že poskytnutí rekvalifikace není nárokové a je vázáno na splnění zákonem stanovených podmínek. Jejím účelem je umožnit vojákovu lepší uplatnění na trhu práce po zániku služebního poměru. Rekvalifikaci lze umožnit výhradně na základě písemné žádosti vojáka se souhlasným stanoviskem vedoucího organizačního celku, přičemž v žádosti voják uvede svoji volbu rekvalifikačního kurzu s ohledem na rozhodnutí o svém dalším uplatnění na trhu práce. Je výsostným právem vojáka, jehož služební poměr zaniká, aby učinil rozhodnutí o svém budoucím pracovním uplatnění a vyhodnotil, zda k tomuto bude chtít využít institut rekvalifikace. V kladném případě pak svoji představu o budoucím pracovním uplatnění promítne do volby konkrétního rekvalifikačního kurzu.
24. Žalovaný zdůraznil, že využití institutu rekvalifikace a i samotný výběr rekvalifikačního kurzu je právem vojáka, jehož služební poměr zaniká, nikoli jeho povinností. Agentura personalistiky, která je služebním orgánem s personální působností pro poskytnutí rekvalifikace vojákům, jimž zaniká služební poměr, v tomto směru nemůže vojákovu nařizovat, kterého kurzu se zúčastní. Ani žádná jiná organizační součást žalovaného není oprávněna vojákovu, jehož služební poměr zaniká, jakkoliv nařizovat, v jaké oblasti se má po zániku služebního poměru na trhu práce uplatnit.

25. K žalobní námitce, že služební orgán nerespektoval zákonnou právní úpravu o určování řádné dovolené a žalobkyni tak diskriminoval, v důsledku čehož jí pak měla vzniknout škoda na penězích, a že byly poškozeny její oprávněné zájmy, když jí nebylo určeno čerpání dovolené v požadovaném rozsahu, žalovaný konstatoval, že čerpání řádné dovolené upravuje ustanovení § 33 zákona o vojácích z povolání tak, že určování nástupu a čerpání řádné dovolené je v působnosti nadřízeného služebního orgánu, zpravidla na úrovni velitele útvaru či zařízení, který je povinen vojákovi stanovit nástup řádné dovolené nejméně 15 dnů předem. Tuto lhůtu je v zákonem stanovených případech možno zkrátit. Při rozhodování o určení řádné dovolené nadřízený přihlíží k důležitým zájmům služby a dle právní úpravy platné do 31. 12. 2020 také k oprávněnému požadavku vojáka. Pro samotné čerpání dovolené je rozhodný okamžik jejího určení nadřízeným služebním orgánem, nikoliv naplánování dovolené v plánu dovolených.
26. V daném případě příslušný služební orgán v zákonem stanovené lhůtě (15 dnů předem) žalobkyni neurčil nástup a čerpání řádné dovolené v termínu jí uvedeném v plánu dovolených, tj. v termínu od 1. 9. 2016 do 11. 9. 2016. Pokud by bývala žalobkyně chtěla řádnou dovolenou skutečně čerpat v termínu uvedeném v plánu dovolených, pak mohla a měla tuto svoji vůli (oprávněný požadavek) projevit v Knize návrhů, žádostí a stížností (čl. 14 Základního řádu ozbrojených sil), popř. jiným navenek seznatelným a bezpochybným způsobem. Žádný takový projev své vůle však žalobkyně neučinila.
27. Žalovaný má proto zato, že žádnou svoji zákonnou povinnost ve vztahu k čerpání dovolené žalobkyně v předmětném období neporušil. Z tohoto důvodu proto ani nemohlo dojít k žalobkyní namítané diskriminaci. V této souvislosti označil za lichou i námitku žalobkyně, že se namísto dovolené účastnila rekvalifikace. Pokud žalobkyni nebyl určen nástup a čerpání řádné dovolené v termínu od 1. 9. 2016 do 11. 9. 2016, pak nedošlo a ani nemohlo dojít ke kolizi termínu řádné dovolené s termínem konání rekvalifikačního kurzu. Žalobkyně proto měla povinnost se rekvalifikačního kurzu účastnit, neboť se jednalo o typ kurzu, který požadovala, a neexistovala žádná jiná překážka ve výkonu služby, která by její účasti v tomto kurzu bránila.
28. Žalovaný závěrem shrnul, že služební orgány v řízení předcházejícím vydání žalobou napadeného rozhodnutí postupovaly v souladu s ustanovením § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dokazování provedené ve správním řízení bylo pro posouzení žádosti žalobkyně dostatečné. Zjištěný skutkový stav je dle jeho názoru oporou pro vydaná rozhodnutí služebních orgánů obou stupňů.

IV. Jednání soudu

29. Při jednání soudu konaném dne 21. 2. 2023 setrvaly obě strany sporu na svých argumentech, skutkových tvrzeních a procesních návrzích. Při jednání krajský soud přistoupil k ověření některých skutkových otázek a doplnil dokazování o kopii Knihy návrhů, žádostí a stížností vojenského zařízení evid. č. 40/1/8/2014-684808 a o zástupcem žalobkyně předložené listiny, tj. Nabídku rekvalifikačních aktivit na rok 2016, dokument Rekvalifikace 2016, statut Vojenského zdravotního ústavu, z webových stránek vytištěný přehled o organizační struktuře Agentury vojenského zdravotnictví Armády ČR a poskytnutí informace Kanceláří ministryně obrany žalobkyni ze dne 15. 8. 2022.

V. Posouzení věci krajským soudem

30. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
31. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobkyně uplatnila žádost ze dne 1. 3. 2017 (doplněné dne 26. 6. 2018) nárok na náhradu škody představující náklady, které jí měly vzniknout v souvislosti s tím, že byla vyslána na rekvalifikační kurz v období 5. 9 až 5. 10. 2016, a v souvislosti s neposkytnutím plánované řádné dovolené.
32. Tuto škodu vyčíslila tak, že jde o proplacení nevyužité dovolené jejího bratra a za výkon péče o osobu závislou na pomoci žalobkyně (matky) ve výši 50.000 Kč, úhradu správního poplatku za výpis z Rejstříku trestů ve výši 100 Kč, náklady za zakoupený pracovní oděv ve výši 1.557 Kč, náklady za cestovné v MHD v Praze v souvislosti s vydáním potvrzení o očkování od zaměstnavatele ve výši 56 Kč, stravné za celou dobu trvání služební cesty v průběhu rekvalifikace a škodu za profesionální kvalifikační kurz pro sportovní maséry.
33. K žádosti žalobkyně přiložila potvrzení Úřadu práce ČR ze dne 2. 12. 2013 že M. Č., nar. X, je uznána osobou, která se z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby (s platností od 14. 5. 2011 trvale), detail platby ze dne 9. 12. 2016 o zaslání částky 50.000 Kč na účet M. Č. (s poznámkou „zmařená dovolená, péče o OZP“), kopii dokladu č. 176060 ze dne 21. 9. 2016 o úhradě 100 Kč a názvem platby „RT“, kopii dvou jízdenek MHD v hodnotě 24 Kč a 32 Kč vydaných DP hl. m. Praha a kopii daňového dokladu za zaplacení zboží - kalhoty, ponožky a sandály celkem v hodnotě 1.337 Kč.
34. Ze správního spisu dále vyplývá, že žalobkyně podala žádost o zařazení do rekvalifikačního kurzu dne 21. 6. 2016 z důvodu zániku služebního poměru vojáka z povolání dnem 31. 12. 2016, a to o zařazení do kurzu č. 17 - Pracovník v sociálních službách se zaměřením na: Péče o seniory / Pečovatel o děti ve věku od 3 do 15 let / Přímá obslužná práce / Výchovná nepedagogická činnost - „(Re)kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách“, a to v termínu od 12. 9. do 27. 10. 2016, nebo do rekvalifikačního kurzu č. 20 - Sportovní masáže - Rekondiční a sportovní masér - „Profesionální kvalifikační kurz pro Sportovní maséry“ v termínu od 3. - 21. 10., 7. - 25. 11 a 21. 11. - 9. 12. 2016. V příloze této žádosti jsou uvedeny základní údaje a charakteristiky k těmto dvěma rekvalifikačním kurzům.
35. Dne 22. 7. 2016 vyslovila Agentura personalistiky Armády ČR (dále také jen „AP AČR“), souhlas s oborem rekvalifikace „Pracovník v sociálních službách“ s možným termínem od 12. 9. 2016, toto potvrzení se dostalo do dispozice žalobkyně dne 22. 8. 2016. AP AČR v něm mimo jiné uvedla, že poskytnutí rekvalifikace od 12. 9. 2016 je vázáno na kapacitní možnosti rekvalifikačního zařízení. Dne 25. 8. 2016 zaslala AP AČR veliteli vojenského zařízení 6848 sdělení, že žalobkyně byla zařazena do rekvalifikačního kurzu „Pracovník v sociálních službách“, který provádí rekvalifikační zařízení MAVO, s. r. o., v Praze s tím, že kurz proběhne v době od 5. 9. - 5. 10. 2016 v Praze a že má velitel s tímto rozhodnutím seznámit žadatelku o kurz a zajistit zveřejnění zařazení do kurzu ve vnitřním rozkaze. Následně tak bylo vnitřním rozkazem ze dne 31. 8. 2016, č. 171/2016, zveřejněno zařazení žalobkyně do uvedeného rekvalifikačního kurzu v termínu od 5. 9. do 5. 10. 2016.

36. Dále je ve správním spise založeno Osvědčení o kvalifikaci, z něhož je zřejmé, že žalobkyně absolvovala vzdělávací program „Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách“, který proběhl do 5. 9. do 5. 10. 2016. Dále je zde založena dohoda o provedení rekvalifikace č. 477/2016-2230 ze dne 24. 8. 2016 uzavřená mezi ČR - Ministerstvem obrany a rekvalifikačním zařízením MAVO, s. r. o., jehož přílohou je Kalkulace nákladů rekvalifikace;
37. rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 3. 4. 2015 o udělení akreditace společnosti MAVO, s. r. o.
38. Žalobkyní uplatněný nárok zamítl ředitel AVZ poprvé rozhodnutím ze dne 11. 4. 2019, čj. MO 50982/2019-684800, to však na základě jejího odvolání žalovaný rozhodnutím ze 17. 7. 2019, čj. MO 196723/2019-3416, zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému jednání.
39. V dalším řízení správní orgán I. stupně obstaral další podklady pro rozhodnutí, mimo jiné sdělení AVZ - Vojenského zdravotního ústavu (dále také jen „VZÚ“), v němž sdělil informace k průběhu rekvalifikačního procesu, informace k plánu a žádostem k udělení řádných dovolených a zaslal plán dovolené na rok 2016 a záznam o skutečném čerpání dovolené žalobkyní za rok 2016, zaslal vyúčtování služební cesty žalobkyně a výpis z rozkazu č. 171/2016, kterým byla žalobkyně vyslána na služební cestu od 4. 9. do 5. 10. 2016. Dále od společnosti MAVO, s. r. o., vyžádal dokumentaci k účasti žalobkyně na předmětném rekvalifikačním kurzu a do správního spisu byla založena prezenční listina, docházkový list na praxi, záznam o vstupním školení BOZP a PO, vstupní školení účastníků rekvalifikace, smlouva o výkonu odborné praxe a byl vyhotoven úřední záznam ze dne 12. 1. 2021 o telefonickém hovoru se společností MAVO, s. r. o., v němž je zaznamenáno, že bylo zjištěno, že společnost po účastnících rekvalifikačního kurzu Pracovník v sociálních službách nepožaduje žádné věci, které by si měl zajistit sám na vlastní náklady, nepožaduje ani výpis z rejstříku trestů.
40. Krajský soud posoudil žalobu v mezích jejího rozsahu a uplatněných žalobních důvodů.
41. V předmětné věci se žalobkyně domáhá náhrady škody, která jí měla vzniknout při výkonu služby v době, kdy byla ve služebním poměru jako vojákyně z povolání. Mezi účastníky přitom není sporu, že ke dni zániku služebního poměru (tj. ke dni 31. 12. 2016) byla služebně zařazena na systemizovaném místě u Agentury vojenského zdravotnictví (v hodnotě prap.).
42. Dle ustanovení § 145 odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání se v řízení ve věcech služebního poměru rozhoduje i o náhradě škody podle tohoto zákona.
43. Dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání úkony ve věcech služebního poměru jménem České republiky činí služební orgány, kterými jsou prezident republiky, ministr obrany a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci, tj. orgány vycházející z organizační struktury ozbrojených sil - Armády ČR. Z organizačního hlediska se armáda člení na vojenské útvary, vojenská zařízení armády a vojenské záchranné útvary, přičemž se plně uplatňují vztahy podřízenosti, nadřízenosti a součinnosti (§ 13 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o ozbrojených silách ČR“).

44. Služební orgány, které jsou oprávněny rozhodovat v řízení ve věcech služebního poměru vojáků z povolání podle ustanovení § 144, § 145, § 145a a § 150b zákona o vojácích z povolání vymezuje čl. 1 písm. a) Rozkazu ministra obrany (dále jen „RMO“) č. 34/2012 Věstníku nazvaný Rozhodování služebních orgánů ve věcech služebního poměru vojáků z povolání podle správního řádu. Dle čl. 2 odst. 1 písm. a) tohoto RMO je pro správní řízení ve věcech služebního poměru vojáka z povolání správním orgánem prvního stupně služební orgán, který je oprávněn rozhodovat ve věci“ podle tohoto nebo jiného rozkazu ministra obrany (dále jen „příslušný služební orgán“); dle písm. b) je odvolacím správním orgánem nejbližší nadřízený příslušného služebního orgánu (dále jen „odvolací služební orgán“).
45. Čl. 3 odst. 4 téhož RMO stanoví, že zahajuje-li se správní řízení ve věci náhrady škody, ve kterém je dotčenou osobou bývalý voják z povolání, je příslušným služebním orgánem služební orgán, který byl oprávněn rozhodovat v této věci v době, kdy bývalému vojákovu z povolání služební poměr zanikl.
46. K realizaci § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání (a § 31 odst. 4 zákona o ozbrojených silách ČR) byl vydán RMO č. 64/2015 Věstníku s názvem Působnost služebních orgánů v personální práci. Dle čl. 1 zmíněného RMO provádějí služební orgány (velitelé, náčelníci, ředitelé a ostatní vedoucí zaměstnanci) právní úkony ve věcech služebního poměru (dále jen „personální opatření“) pouze s podřízenými vojáky z povolání (dále jen „voják“), není-li v tomto rozkaze stanoveno jinak. Působnost služebních orgánů v personální práci se určuje podle vojenské hodnosti, která je stanovena pro dané služební místo. Personální opatření se dle čl. 2 písm. a) téhož RMO realizují formou rozhodnutí ve věcech služebního poměru uvedených v § 145 zákona, ve znění pozdějších předpisů.
47. Žalobkyně byla ke dni zániku služebního poměru služebně zařazena na systemizovaném místě u Agentury vojenského zdravotnictví (vojenské zařízení 6848). Vojenským zařízením se přitom rozumí samostatná součást ozbrojených sil, která je určena k zajišťování potřeb ozbrojených sil a Ministerstva obrany ČR, s vlastním názvem a číselným označením, v čele vojenského zařízení je náčelník, vedoucí nebo ředitel (§ 2 odst. 3 zákona o ozbrojených silách ČR). Agentura vojenského zdravotnictví Armády ČR spadá do podřízenosti Sekce vojenského zdravotnictví a je odborným prvkem pro řízení a organizaci poskytování zdravotních služeb a veterinárního zabezpečení resortu Ministerstva obrany ČR. Je výkonným prvkem s celoresortní působností pro realizaci zdravotní péče, hygienicko-protiepidemického a veterinárního zabezpečení. Vojenský zdravotní ústav, který zmiňoval zástupce žalobkyně při jednání soudu, je dle části I. jeho statutu schváleného dne 10. 2. 2014 odborným orgánem Agentury vojenského zdravotnictví zřízeným k výkonu specializovaných úkonů v ochraně veřejného zdraví v resortu Ministerstva obrany a představuje vojenskou hygienicko-protiepidemickou službu. Zřizovatelem Vojenského zdravotního ústavu je Ministerstvo obrany ČR a k 1. 7. 2013 byl dán do přímé podřízenosti Agentury vojenského zdravotnictví. Vojenský zdravotní ústav je tedy pouze složkou spadající pod Agenturu vojenského zdravotnictví, o čemž svědčí i to, že používá stejné označení vojenského zařízení VZ 6848, jak sdělila pracovnice žalovaného při jednání soudu.
48. S ohledem na uvedené lze uzavřít, že o uplatněném nároku žalobkyně v dané věci rozhodoval věcně příslušný služební orgán, kterým byl v prvním stupni ředitel Agentury vojenského zdravotnictví a ve druhém stupni jako orgán odvolací ředitel Sekce

vojenského zdravotnictví. Krajský soud proto nesdílí názor žalobkyně, že ve věci rozhodoval služební orgán věcně nepřislušný.

49. Lze poznamenat, že poukaz žalobkyně v této souvislosti na rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 30 Ad 7/2020 není přílehlavý, neboť šlo o skutkově odlišnou situaci. Soud se v něm totiž zabýval otázkou věcné příslušnosti služebnímu orgánu, který měl rozhodnout o žádosti žalobkyně již ze dne 29. 5. 2012 o změně doby trvání jejího služebnímu poměru, a to za situace, kdy o této žádosti žalobkyně nejprve rozhodoval v prvním stupni velitel Velitelství sil podpory Stará Boleslav, přičemž po zrušení jeho rozhodnutí tento orgán z důvodu provedené reorganizace již neexistoval a šlo o určení nástupnického orgánu, kterému měla být věc předána k dalšímu řízení a rozhodnutí.
50. Nutno dodat, že ve správním řízení sice obecně platí dle ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu koncentrace řízení, jak ve vyjádření k žalobě připomněl žalovaný, avšak na otázku posouzení věcné příslušnosti orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí, se vztahovat nemůže. Pokud by totiž rozhodnutí skutečně bylo vydáno správním orgánem absolutně věcně nepřislušným, šlo by o rozhodnutí nicotné, tedy nulitní. Přitom, zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vyslovil by ve smyslu § 76 odst. 2 s. ř. s. tuto nicotnost i bez návrhu.

Dále již k žalobkyní uplatněnému nároku na náhradu škody.

51. Služební poměr vojáka z povolání i nároky z něj vyplývající mají veřejnoprávní povahu. Dle ustanovení § 112 zákona o vojácích z povolání platí, že *za škodu způsobenou vojákovi při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby porušením právní povinnosti odpovídá stát.*
52. Předpoklady obecné odpovědnosti státu za škodu způsobenou vojákovi tedy jsou: porušení právních povinností (daných služebním orgánům jak v obecných, tak vnitřních právních předpisech), škoda způsobená vojákovi při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby a příčinná souvislost mezi uvedeným porušením právních povinností a vznikem škody. Ke vzniku nároku na náhradu škody je zapotřebí, aby byly všechny tyto tři předpoklady splněny současně, chybí-li kterýkoliv z nich, nárok nevzniká.
53. K výběru a vyslání na rekvalifikační kurz v termínu 5. 9. až 5. 10. 2016 žalobkyně tvrdila, že k porušení povinností vojenským zařízením došlo tím, že se jí nedostalo dostatečných informací o rekvalifikačním kurzu, že nebyl správně zvolený, proto nebyl naplněn ani účel a smysl rekvalifikace, že nebyla seznámena s podmínkami rekvalifikace před jejím poskytnutím, čímž jí vznikly další výdaje (s prokázáním bezúhonnosti, předepsaného očkování a obstarání si pracovního oděvu), a že o nástupu do rekvalifikačního kurzu byla informována v rozporu s čl. 79 RMO č. 9/2008, tj. nikoliv nejpozději 1 měsíc před stanoveným termínem nástupu kurzu.
54. Zákon o vojácích z povolání upravuje možnost rekvalifikace v ustanovení § 64 tak, že *před zánikem služebnímu poměru lze vojákovi umožnit na žádost rekvalifikaci na náklady státu, trval-li služební poměr nejméně 5 let, a to s přihlédnutím k získané kvalifikaci.*
55. Z uvedeného ustanovení tak vyplývá, že Ministerstvo obrany může vojákovi zabezpečit rekvalifikaci, pokud jeho služební poměr trval alespoň 5 let. Tento institut slouží k umožnění lepšího uplatnění na trhu práce po zániku služebnímu poměru, o poskytnutí rekvalifikace musí voják písemně požádat. Ministerstvo obrany každý rok do konce září

zveřejňuje nabídku rekvalifikačních kurzů na příští kalendářní rok. Náklady na rekvalifikaci hradí Ministerstvo obrany. Při účasti na rekvalifikačním kurzu má voják nárok na služební plat a cestovní náhrady. Na využití institutu rekvalifikace a i na samotný výběr rekvalifikačního kurzu má voják, jehož služební poměr zaniká, právo, není to však jeho povinností.

56. Samotný pojem „rekvalifikace“ zákon o vojácích z povolání blíže nedefinuje, lze vycházet z definice tohoto pojmu uvedeného v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, který rekvalifikaci rozumí *získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala* (§ 108 odst. 1 cit. zákona). Citované ustanovení tedy definuje pojem „rekvalifikace“ tak, aby po jejím absolvování měla fyzická osoba lepší uplatnění na trhu práce. Nejedná se přitom jen o získání nové kvalifikace, ale také o zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, uplatnitelnost na trhu práce zvyšuje také udržování nebo obnovování kvalifikace.
57. Obdobnou definici pojmu „rekvalifikace“ obsahuje i dokument Agentury personalistiky Armády ČR nazvaný Rekvalifikace 2016, který předložil zástupce žalobkyně při jednání soudu. Jeho obsahem jsou informace o zákonných ustanoveních a právních normách k rekvalifikaci vojáků před zánikem služebního poměru. Kromě odkazů na příslušná zákonná ustanovení je v něm zdůrazněno, že poskytovaná rekvalifikace není obligatorním plněním a je umožňována výhradně na žádost vojáka z povolání se stanoviskem vedoucího organizačního celku. Je v něm podrobně popsán postup při zajišťování rekvalifikace a uvedeno, že „rekvalifikací se rozumí: získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování.“ Dále je zde uvedeno, že Agentura personalistiky Armády ČR po obdržení žádosti o rekvalifikaci ověří její oprávněnost a správnost v ní uváděných údajů a připraví zařazení vojáka do rekvalifikačního kurzu v návaznosti na kapacitní a termínové možnosti rekvalifikačního zařízení. Rekvalifikace vojáků se koná v pracovní době zpravidla v prezenční formě. Voják zařazený do rekvalifikačního kurzu je povinen nastoupit rekvalifikační školení v určeném termínu a vyhovět všem podmínkám, které pro rekvalifikační kurz stanoví pořádající rekvalifikační zařízení. V případě, že před zařazením do rekvalifikačního kurzu dojde ke změnám, oznámí tuto skutečnost žadatel služebním postupem písemně Agentuře personalistiky Armády ČR.
58. Personální opatření (sdělení) o zařazení vojáka do rekvalifikačního kurzu před zánikem služebního poměru realizuje dle čl. 19 RMO č. 64/205 ředitel Agentury personalistiky Armády ČR, a dle čl. 2 téhož RMO se toto personální opatření realizuje formou vnitřního rozkazu vedoucího organizačního celku rezortu Ministerstva obrany.
59. Zvláštnosti průběhu služby vojáků z povolání při jejich rekvalifikace dále upravuje RMO č. 9/2008, který rekvalifikační kurzy upravuje v bodech 75 až 80. Je zde mimo jiné uvedeno, že kurzy zabezpečují akreditovaná rekvalifikační zařízení, že ředitel Agentury personalistiky Armády ČR každoročně do 30. září stanovuje a uveřejňuje nabídku rekvalifikačních kurzů a místo a dobu jejich konání, že k zařazení do rekvalifikačního kurzu musí voják předložit vedoucímu organizačního celku vlastnoručně podepsanou žádost. Dle bodu 79 musí být o zařazení do rekvalifikačního kurzu žadatel a příslušný vedoucí organizačního celku informován nejpozději 1 měsíc před stanoveným termínem nástupu kurzu.

60. Pokud jde o výběr rekvalifikačního kurzu, krajský soud považuje za zásadní, že o rekvalifikaci žádá výhradně voják, který má sám možnost výběru (z nabízených kurzů) s ohledem na svoji představu svého dalšího uplatnění na trhu práce po zániku služebního poměru. Sama žalobkyně uvedla (i v žalobě), že byla v únoru 2016 prostřednictvím služebního e-mailu vyrozuměna o možnosti podat žádost o rekvalifikaci s tím, že bližší informace najde na týmovém webu VZÚ, přičemž že na předmětném webu byl dokument Rekvalifikace 2016, Nabídka rekvalifikačních aktivit Agentury personalistiky Armády ČR na rok 2016 a žádost. Z jejích vyjádření a přílohy č. 1 a 2 k žádosti pak vyplývá, že informace o pořádaných kurzech čerpala tímto způsobem, byly zde uvedeny základní informace a charakteristiky k jednotlivým kurzům, z nichž si vybrala kurz č. 17 a jako druhý kurz č. 20 (jak je popsáno výše). Z ničeho přitom nevyplývá, že by Agentura personalistiky Armády ČR, která je služebním orgánem s personální působností pro poskytnutí rekvalifikace vojákům, jímž zaniká služební poměr, či jiná organizační součást žalovaného měla provádět výběr kurzu, či posuzovat, zda vojákem vybraný rekvalifikační kurz je pro něho ten nejvhodnější. A už vůbec by nebylo možné vojákovi, jehož služební poměr zaniká, rekvalifikační kurz nařídít. Ostatně i v dokumentu Rekvalifikace 2016 je výslovně uvedeno, že Agentura personalistiky Armády ČR po obdržení žádosti vojáka o rekvalifikaci ověří její oprávněnost a správnost v ní uváděných údajů a připraví zařazení vojáka do rekvalifikačního kurzu v návaznosti na kapacitní a termínové možnosti rekvalifikačního zařízení. Tedy, že pouze ověřuje oprávněnost a správnost údajů uváděných v žádosti vojáka a připraví zařazení do kurzu s ohledem na možnosti rekvalifikačního zařízení.
61. Žalobkyně současně namítala, že až při povinné praxi zjistila, že se svým vzděláním rekvalifikaci pracovníka v sociálních službách nepotřebovala a že činnost, pro kterou se měla rekvalifikovat, může vykonávat v rámci svého již dosaženého nelékařského vzdělání všeobecné zdravotní sestry, a že k této skutečnosti Agentura personalistiky Armády ČR nepřihlédla, ač to bylo její povinností, čímž nebylo dosaženo cíle a účelu rekvalifikace. Ani s tímto názorem se krajský soud neztotožňuje, neboť jak je uvedeno již shora, rekvalifikací se rozumí nejen získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, ale zároveň i její udržování nebo obnovování. Definiční znaky rekvalifikace tedy v daném případě byly naplněny a není tak pochyb o tom, že se žalobkyně zúčastnila rekvalifikačního kurzu.
62. Pokud jde o další informace ke kurzu, žalobkyně namítala, že nevěděla, co bude schválený rekvalifikační kurz obnášet, že ji žádný pracovník Agentury personalistiky Armády ČR neseznámil s podmínkami rekvalifikace před jejím poskytnutím, čímž jí vznikly další výdaje (s prokázáním bezúhonnosti, předepsaného očkování a obstarání si pracovního oděvu).
63. Z dokumentu Rekvalifikace 2016, Nabídky rekvalifikačních aktivit Agentury personalistiky Armády ČR na rok 2016, příloh k žádosti žalobkyně, ani z dalších podkladů shromážděných ve správním spise nevyplývá, že by byl k nástupu do kurzu č. 17 Pracovník v sociálních službách požadován výpis z rejstříku trestů, očkování a určený pracovní oděv. Ze zařazení do rekvalifikačního kurzu ze dne 25. 8. 2016 pouze vyplývá (mimo jiné), že účastník po nástupu do kurzu obdrží od školitele další pokyny s tím, že nezbytnou podmínkou je mít s sebou občanský průkaz a psací potřeby. Ani v dohodě o provedení rekvalifikace uzavřené mezi Ministerstvem obrany a společností MAVO, s. r. o., nejsou uvedeny zmíněné požadavky. Porušení povinnosti v žalobkyní

naznačeném směru vojenským zařízením tak dovodit nelze. Žalobkyně pak ani neuvádí, co jí bránilo v tom, aby se bezprostředně před nástupem na rekvalifikační kurz sama informovala u společnosti pořádající předmětný rekvalifikační kurz, zda je nutné mít s sebou nějaké konkrétní věci (speciální oděv) či něco konkrétního dokládat. Navíc pak své tvrzení o nutnosti výdajů spojených s prokázáním bezúhonnosti, předepsaným očkováním a obstaráním si pracovního oděvu doložila pouze doklady o nákupu, resp. jízdenkami, avšak žádným způsobem nedoložila, že to po ní skutečně bylo pro konání povinné praxe poskytovatelem rekvalifikace požadováno. Lze sice obecně souhlasit s námitkou, že úřední záznam správního orgánu I. stupně o telefonickém rozhovoru s pracovníkem společnosti MAVO, s. r. o., nelze považovat za řádný důkaz o tom, zda zmíněné požadavky byly či nebyly na účastníky tohoto kurzu vzneseny, avšak prokázání tvrzené skutečnosti bylo na žalobkyni, neboť ona tuto skutečnost tvrdila s tím, že jí v důsledku toho vznikla škoda.

64. Žalobkyně současně tvrdí, že s informací o zařazení do předmětného rekvalifikačního kurzu s nástupem od 5. 9. 2016 byla seznámena až dne 31. 8. 2016 a téhož dne s nařízením služební cesty k vykonání rekvalifikačního kurzu (s počátkem od 4. 9. 2016) ve vnitřním rozkaze č. 171. Vzhledem k tomu, že o zařazení do rekvalifikačního kurzu Pracovník v sociálních službách bylo rozhodnuto až dne 25. 8. 2016 (na kurz v termínu od 5. 9. - 5. 10. 2016), je zřejmé, že se o něm žalobkyně mohla dozvědět nejdříve po tomto datu, což tedy není 1 měsíc před termínem nástupu do kurzu. Nutno proto přisvědčit její námitce, že o nástupu do rekvalifikačního kurzu byla v rozporu s čl. 79 RMO č. 9/2008 informována nikoliv nejpozději 1 měsíc před stanoveným termínem nástupu kurzu. To ostatně připustily i správní orgány obou stupňů.
65. Krajský soud tak ohledně výběru a vyslání na rekvalifikační kurz shledal namítané porušení povinnosti vojenským zařízením pouze v tom, že žalobkyně nebyla informována o nástupu na předmětný kurz v termínu stanoveném RMO č. 9/2008, tj. jeden měsíc před nástupem do kurzu, což však samo o sobě nárok na náhradu škody založit nemohlo (ve vztahu k tvrzenému nároku na dovolenou viz níže). Ostatní vojenskému zařízení vytýkaná porušení povinností ve vztahu k této záležitosti krajský soud neshledal, jak je shora podrobně rozvedeno. Lze zopakovat, že za významnou považuje soud zejména skutečnost, že rekvalifikace se poskytuje výhradně na základě písemné žádosti vojáka, který si kurz sám vybírá s ohledem na svou představu o svém dalším pracovním uplatnění po ukončení služebního poměru. Za významné krajský soud považuje i to, že rekvalifikací se rozumí nejen získání nové kvalifikace, ale i zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování.
66. Dle krajského soudu služební orgány posoudily správně i otázku nároku na dovolenou. Čerpání řádné dovolené upravovalo ustanovení § 33 zákona o vojácích z povolání v rozhodném období tak, že určování nástupu a čerpání řádné dovolené je v působnosti nadřízeného služebního orgánu (zpravidla na úrovni velitele vojenského útvaru či zařízení), který byl povinen vojákově stanovit nástup řádné dovolené nejméně 15 kalendářních dnů předem. Pro samotné čerpání dovolené je tedy rozhodný okamžik jejího určení nadřízeným služebním orgánem, nikoliv uvedení dovolené v plánu dovolených. Z kopie Knihy návrhů, žádostí a stížností pro rok 2016 vyplývá, že žalobkyně v průběhu roku 2016 žádala o řádnou dovolenou v několika termínech, avšak žádnou žádost pro termín od 1. 9. do 11. 9. 2016 nepodala, resp. zmíněná kniha žádný takový záznam neobsahuje. Z vyjádření Vojenského zdravotního ústavu ze dne

25. 8. 2020 založeného ve správním spise pak vyplývá, že plán dovolených je zpracováván nejpozději do 31. 3. kalendářního roku a je tvořen tak, aby bylo zajištěno plnění úkolů v daném roce, a že v roce 2016 se žádosti o udělení řádné dovolené u Vojenského zdravotního ústavu podávaly pouze cestou Knihy návrhů, žádostí a stížností.
67. Pokud tedy žalobkyně chtěla skutečně čerpat dovolenou v termínu od 1. 9. do 11. 9. 2016, jak měla předtím uvedeno v plánu dovolených na rok 2016, pak měla tento svůj požadavek uvést v Knize návrhů, žádostí a stížností jako to učinila u jiných svých požadavků. O tomto požadavku však není žádný záznam, ani žalobkyně ostatně netvrdí, že by jej učinila. Při jednání k dotazu soudu její zástupce uvedl, že v rozhodnou dobu žalobkyni nebylo umožněno svou žádost o řádnou dovolenou do předmětné knihy zaspát (že jí kniha nebyla vydána). Takové tvrzení se však objevilo poprvé, po celou dobu správního řízení žalobkyně nic takového neuváděla, přičemž v Knize návrhů, žádostí a stížností jsou během roku 2016 běžně uvedeny jiné její žádosti, mimo jiné např. žádost dne 29. 6. 2016 (o udělení konkrétních dnů dovolené v červenci a žádost o udělení služebního volna v červenci), žádost dne 2. 9. 2016 (o udělení konkrétních dnů dovolené v listopadu a v prosinci). Krajský soud proto považuje tvrzení o znemožnění zápisu žalobkyni ohledně požadavku na dovolenou v září za účelové.
68. V daném případě tedy žalobkyně neuvedla svůj požadavek na řádnou dovolenou v termínu od 1. 9. 2016 do 11. 9. 2016 v Knize návrhů, žádostí a stížností (pokud ji chtěla skutečně čerpat), proto příslušný služební orgán neměl povinnost jí v zákonem stanovené lhůtě určit nástup a čerpání řádné dovolené v tomto termínu (který měla uveden pouze v plánu dovolených). Z takového postupu proto nelze dovozovat, že by služební orgán nerespektoval zákonnou právní úpravu o určování řádné dovolené. Žádnou svoji zákonnou povinnost ve vztahu k čerpání dovolené žalobkyně neporušil.
69. Nemůže proto obstát ani námitka žalobkyně, že se namísto dovolené účastnila rekvalifikace. Jestliže žalobkyni nebyl určen nástup a čerpání řádné dovolené v termínu od 1. 9. do 11. 9. 2016, nedošlo a ani nemohlo dojít ke kolizi termínu řádné dovolené s termínem konání rekvalifikačního kurzu. Za této situace, jak správně uvedl žalovaný, žalobkyně měla povinnost se rekvalifikačního kurzu účastnit, neboť se jednalo o typ kurzu, který požadovala, a neexistovala žádná jiná překážka ve výkonu služby, která by její účasti v tomto kurzu bránila.
70. K otázce vyslání na služební cestu žalobkyně namítala, že protože nebyly naplněny definiční znaky rekvalifikace, šlo *de facto* o výkon služby v rámci služební cesty, která ve vazbě na nedůvodnost rekvalifikace neměla být nařizována a že pokud ji rekvalifikační kurz nijak neprohloubil ani nerozšířil odbornost všeobecné zdravotní sestry, pak nebyla v rekvalifikačním kurzu, ale na služební cestě, tudíž jí v souvislosti se služební cestou náleží i peněžní plnění v podobě plného stravného po celou dobu trvání služební cesty.
71. S tímto názorem se krajský soud neztotožňuje a odkazuje na vypořádání námitek týkajících se výběru samotného rekvalifikačního kurzu výše. Definiční znaky rekvalifikace v daném případě dle názoru soudu naplněny byly, proto nelze přisvědčit názoru, že předmětná rekvalifikace nebyla rekvalifikací, ale výkonem služby v rámci služební cesty.
72. Pokud pak jde o konkrétní náhrady při rekvalifikaci, ty upravuje ustanovení § 72 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, které stanoví, kdy za takovou cestu náleží vojákovu stejné náhrady jako v případě, kdy je voják vyslán na služební cestu, přičemž stravné náleží za

dny účasti na studijních soustředěních nebo konzultacích a za dny konání zkoušek. Přesto, že doba rekvalifikace není výkonem služby, tak kryje-li se doba rekvalifikace s rozvržením základní týdenní doby služby, vojákovi náleží nezkrácený služební plat a cestovní náhrady jako při služební cestě. Protože rekvalifikace není výkonem služby, nemůže se jednat o službu nad základní týdenní pracovní dobu. Žalobkyni byly správně uhrazeny náklady pouze za dny, kdy tento kurz probíhal, tj. za dny, kdy se jej žalobkyně fakticky (dle prezenčních listin) účastnila.

73. Pokud žalobkyně současně namítala, že služební orgán pochybil, když místo služební cesty měl být ve vnitřním rozkaze č. 171 zveřejněn studijní pobyt, pak neuvedla, co z toho za další nárok (jiný než již uvedený) dovozuje.
74. Žalobkyně vznesla i námitky procesního charakteru. K námitkám ohledně dokazování výsledkem svědků krajský soud uvádí, že z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí (strana 10) je zřejmé, proč správního orgán žalobkyni navržené výsledky svědků neprovedl. Krajský soud je přitom téhož názoru, že by byl jejich výsledek pro posouzení věci za shora popsané situace nadbytečný.
75. Pokud žalobkyně poukázala i na to, že jí vzniklé náklady při praxi (prokázání bezúhonnosti, očkování a pracovní oděv) byly ověřovány pouze telefonicky u společnosti MAVO, s. r. o., pak krajský soud opakuje, že pouhý úřední záznam o telefonickém rozhovoru by sice obecně nebylo možno považovat za řádný a dostatečný důkaz, avšak v daném případě to žádný vliv na závěr ve věci nemělo.
76. Dle žalobkyně je brig. gen. MUDr. Z. B. v řízení osobou podjatou, neboť v průběhu řízení působil na pozici prvostupňového správního orgánu a poté se stal odvolacím orgánem, a jako služební orgán a v rozporu se zákonem a čl. 79 RMO č. 9/2008 nařídil žalobkyni vykonat rekvalifikaci namísto řádného čerpání řádné dovolené. Má přitom zato, že ze strany služebních orgánů je postupováno v rozporu s jejími zájmy, a protože zákon o vojácích z povolání vylučuje užití § 14 správního řádu, měl by pochybení v rozhodování správních orgánů usměrnit správní soud.
77. K tomu krajský soud uvádí, že vzhledem ke specifikům rozhodování ve věcech služebního poměru vojáka oproti běžnému správnímu řízení je použití některých ustanovení správního řádu výslovně vyloučeno, mimo jiné i zmíněné ustanovení § 14 správního řádu (vyloučení z projednávání a rozhodování věci), a to s ohledem na specifika vztahů realizovaných v ozbrojených silách, tedy vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Pro služební orgán, který vydává rozhodnutí, však i nadále platí obecné zásady správního řízení, má obecnou povinnost zajistit rovný přístup a rovné zacházení se všemi vojáky (§ 2 odst. 3), zásadu oprávněného očekávání a nestrannosti rozhodování (§ 2 odst. 4 správního řádu), voják pak má i možnost podávat stížnosti (§ 153 zákona o vojácích z povolání).
78. V daném případě je za prvé ze shora uvedeného zřejmé, že brig. gen. MUDr. Z. B. nenařídil žalobkyni vykonat rekvalifikaci namísto řádného čerpání řádné dovolené, neboť ji na základě její žádosti po zařazení do rekvalifikačního kurzu Agenturou personalistiky Armády ČR vyslal na služební cestu za účelem absolvování rekvalifikačního kurzu po zveřejnění tohoto zařazení ve vnitřním rozkaze č. 171 a navíc ani k žádné kolizi mezi rekvalifikačním kurzem a dovolenou nedošlo (v podrobnostech viz shora). Pokud šlo o nedodržení čl. 79 RMO č. 9/2008 (informování o nástupu do rekvalifikačního kurzu jeden měsíc před nástupem), pak toto pochybení správní orgány

- připustily a prvostupňový správní orgán se s ním v rozhodnutí dostatečně vypořádal. Za druhé je pak zřejmé, že prvostupňové rozhodnutí vydal ředitel pluk. gšt. Ing. L. Š., MSS, a rozhodnutí o odvolání, vydal nikoliv brig. gen. MUDr. Z. B., ale jeho zástupce pluk. gšt. MVDr. J. V.. Výhradu o podjatosti brig. gen. MUDr. Z. . při rozhodování ve věci proto krajský soud považuje za nedůvodnou.
79. Lze dodat, že otázku změny poskytovatele rekvalifikačního kurzu krajský soud nepovažuje za nijak významnou (i když vlivem této změny zřejmě došlo ke změně termínu jeho pořádání) a nebylo třeba prokazovat, proč namísto společnosti Fokus Praha, z. ú., kurz nakonec poskytovala společnost MAVO, s. r. o.
80. Krajský soud uzavírá, že po posouzení věci nedospěl k závěru, že by žalobkyní uplatněný nárok na náhradu škody byl oprávněný, neboť u převážné většiny uplatněných nároků neshledal splnění již prvního předpokladu obecné odpovědnosti státu za škodu způsobenou žalobkyní jako vojákyní, tj. porušení právních povinností daných služebním orgánům, příp. neshledal prokázání, resp. existenci uplatněné škody.
81. Konkrétně tedy u nároku na proplacení nevyužité dovolené bratra žalobkyně a za výkon péče o osobu závislou na pomoci žalobkyně krajský soud neshledal tvrzené porušení povinností služebního orgánu, tedy s výjimkou toho, že žalobkyně nebyla řádně informována o nástupu na předmětný kurz jeden měsíc před nástupem do kurzu. Avšak vzhledem k tomu, že žalobkyně o dovolenou na dobu od 1. 9. do 11. 9. 2016 řádně nepožádala, uvedené pochybení služebního orgánu vůbec nemohlo založit tento jí uplatňovaný nárok na náhradu škody. Nadto správní orgány podrobně a správně popsaly i to, že žalobkyně tvrzenou existenci škody ani dostatečně nedoložila, a tak ani neprokázala.
82. U žalobkyní uplatněného nároku na úhradu správního poplatku za výpis z Rejstříku trestů, náklady za zakoupený pracovní oděv a náklady za cestovné v MHD v Praze porušení povinnosti neposkytnutím takové informace vojenským zařízením, jak je již uvedeno výše, dovodit nelze. Žalobkyně neuvedla, proč se sama nezajímala u společnosti pořádající předmětný rekvalifikační kurz o případných požadavcích na účastníky kurzu. Své tvrzení o nutnosti těchto výdajů (tedy existenci s tím související škody) však ani nijak nedoložila. Důkazní břemeno v tomto směru přitom bylo na žalobkyni, neboť ona tyto skutečnosti tvrdila s tím, že z nich dovozovala vznik škody.
83. K nároku na stravné za celou dobu trvání služební cesty v průběhu rekvalifikace krajský soud odkazuje na shora uvedenou argumentaci k tomu, že žalobkyně absolvovala rekvalifikační kurz a byly jí v souladu s ustanovením § 72 odst. 3 zákona o vojácích z povolání řádně vyplaceny náklady jako za služební cestu dle výpisu docházky na rekvalifikační kurz. V tomto směru tedy nebylo shledáno žádné porušení povinností služebním orgánem.
84. K náhradě škody představující náklad za profesionální kvalifikační kurz pro sportovní maséry nutno zopakovat, že žalobkyně využila jí vybraný rekvalifikační kurz Pracovník v sociálních službách, který byl hrazen Ministerstvem obrany, a úspěšně jej absolvovala, o čemž svědčí osvědčení ze dne 5. 10. 2016. K samotnému výběru kurzu krajský soud odkazuje rovněž na shora uvedenou argumentaci k této otázce. Skutečnost, že kurz proběhl v jiném než původním termínu, že došlo ke změně společnosti, která jej poskytla, a že žalobkyně nebyla včas (1 měsíc předem) informována o termínu nástupu na kurz, nemohla založit ani tento jí uplatňovaný nárok na náhradu škody, neboť nejen

že nesvědčí o reálné existenci škody, ale nelze v této souvislosti shledat ani žádné porušení povinnosti služebního orgánu (s výjimkou povinnosti včasné informace o termínu nástupu na kurz Pracovník v sociálních službách, která však nijak nesouvisí s tímto uplatňovaným nárokem).

85. Krajský soud neshledal ani takové vady postupu správních orgánů, které by měly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ve správním řízení provedené dokazování lze považovat za postačující pro posouzení předmětné žádosti žalobkyně a skutkový stav tak dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu.

VI. Závěr a náklady řízení

86. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
87. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. února 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu